

22. julij — dan vstaje

Prvi slovenski partizanski oddelki, vodi in čete, kmalu pa tudi bataljoni, so vzniknili v bližini industrijskih središč, v katerih so bile močne organizacije partije in OF. Taka središča so bila Ljubljana z okolico, Kranj, Jesenice, Kamnik, Trbovlje, Celje, Maribor, Novo mesto. Vse enote so bile plod organiziranega, načrtno vodnega dela organov osvobodilnega boja. Vstaja je najmočnejše vzplamtela na Gorenjskem, na nemškem sedenbenem ozemlju. Tako je Rašiška četa 22. julija 1941 izvedla prvo organizirano akcijo med Tacnom in Smartnim pod Šmarno goro ter do sredine avgusta že štela 65 borcev in naredila nekaj uspešnih akcij. Na njeno prvo akcijo naj vsako leto spominja tudi DAN VSTAJE, ki

obenem pomeni tudi začetek štiriletnega osvobodilnega boja, začetek novega obdobja slovenske zgodovine, ki je povezala narodnoosvobodilni boj z bojem za človekove socialne pravice in njegovo popolno osvoboditev. Iz tega težkega boja je vzniknila svoboda, ki jo negujemo, varujemo in smo jo pripravljeno z vsem svojim hotenjem braniti. Zavedajoč se žrtev revolucije in osvobodilnega boja, vosike cene za svobodo, nam ni bilo nikoli pretežko zategniti pas, odpovedati se udobju, trdno prijeti za delo in graditi novo, lepšo domovino.

Naj nas te misli spremljajo tudi ob letošnjem prazniku, ko se moramo še bolj kot doslej zavedati, da ne smemo stati ob

strani; nadaljevati moramo tisti boj in revolucijo, ki smo ju začeli že leta 1941, to pa pomeni, da moramo uresničevati hotenja, ki se porajajo v zgodovinskih tradicijah in dobivajo konkretno obliko ob vsakdanjem delu...

27. julij — dan dan samoupravljalcev

Ob 27. juniju — Dnevu samoupravljalcev sta Občinski svet Zveze sindikatov in Klub samoupravljalcev občine Domžale pripravila krajšo kulturno slovesnost, na kateri so sodelovali člani dramskih skupin občine in Domžalski oktet, ob tej priložnosti pa so bila podeljena tudi priznanja listine s plaketo JOSIP BROZ TIDO — 30 LET SAMOUPRAVLJANJA.

Letošnja priznanja so prejeli: IVAN REBOLJ za dolgoletno uspešno in prizadevno delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah tako v DO HELIOS kot v občini;

DAVORINA GOVEKAR za dolgoletno uspešno in prizadevno delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah, predvsem v sindikatu v DO TERMIT in občini;

PAVLE ZUPAN za dolgoletno uspešno delo v samoupravnih organih delovne organizacije ter za uspehe pri inovacijah v DO INDUPLATI;

KRAJEVNA SKUPNOST VRHOPOLJE za vsestransko uspešno delo in razvoj samoupravnih in delegatskih odnosov v krajevni skupnosti;

OSNOVNA ŠOLA ŠLANDROVE BRIGADE za razvoj samoupravljanja in za delovne uspehe pri vzgoji in izobraževanju.

Iskreno čestitamo!

V.V.

Na srečanju jugoslovanskih samoupravljalcev:

Priznanje za uspešno delo Metki Zupanek

Samoupravna delavska kontrola mora vsak dan prispevati k temu, da bodo delavci resnično razpolagali s pogoji, sredstvi in rezultati dela ter da bodo razreševali protislovja in spore v okolju, kjer delajo, in v širši družbi. To je bil eden glavnih sklepov sporočila, ki so ga poslali samoupravljalci Jugoslavije z dvodnevnega srečanja, katerega so se iz naše občine udeležili Metka Zupanek, Dušan Kosmatin in Simon Đuretič, ki je v svojem referatu predstavil delovanje in izkušnje samoupravnih delavskih kontrol v naši občini. (več o referatu v prihodnji številki OP)

Delegati so v okviru svojega 11. srečanja obiskali tudi 25 ljubljanskih delovnih organizacij, kjer so z delavci, ki delajo v organih samoupravne delavske kontrole neposredno izmenjali pozitivne in negativne izkušnje v različnih delovnih okoljih.

Na slavnostni skupščini Klubov samoupravljalcev Jugoslavije pa so podelili tudi priznanja in plakete samoupravljalcev. Med 47 dobitniki iz cele Jugoslavije je priznanje za svoje aktivno in uspešno delo v Klubu samoupravljalcev prejela tudi tov. Metka Zupanek.

Iskreno čestitamo!

Uredništvo

KAM MED POČITNICAMI?

Letos drugače

Že vrsto let smo ugotavljali, da v času počitnic naši učenci in dijaki v veliki meri ostajajo sami, prepuščeni sami sebi, čeprav imamo vrsto družbenih organizacij in društev, ki bi lahko organizirale različne športne, kulturne in druge prostočasne aktivnosti, v katere bi v teh dveh mesecih pritegnile mlade naše občine. Žal vse do letošnjega leta iz različnih razlogov (kadrovskih, finančnih, prostorskih, tehničnih) ni bilo tako.

Priprave za letošnji program, v katere so se vključile: Zveza prijateljev mladine, Zveza telesnokulturnih organizacij in Zveza kulturnih organizacij, so se začele v mesecu maju. Dogovorili smo se o različnih oblikah dejavnosti, ki naj potekajo v počitniškem času na različnih mestih naše občine. V okviru telesnokulturnih dejavnosti organiziramo:

— organizirano obliko varstva, v katero je vključen plavalni tečaj in druge društvene dejavnosti (sprehodi, izleti, igre z žogo...) od 5. do 29. julija 1983,

— propagandni tabor v Radomljah, v okviru katerega bo prikaz taborniškega življenja in taborniških večerov od 25. do 31. avgusta 1983,

— izlet v naravo v organizaciji taborniškega odreda iz Radomelj 15. julija 1983.

Poleg teh dejavnosti pa je pri planinskih društvih in taborniških odredih organizirano taborjenje v okviru stalnih taborov (Bohinj, Pohorje), da različnih letovanj v okviru Zveze prijateljev mladine, o katerih smo že pisali, posebej ne omenjamo.

Za prvo obliko varstva s tečajem plavanja dobite vse informacije pri ZTKO Domžale tel. 721-015, taborniško dejavnost pri tov. Anki Cerar tel. 721-082, za planinske aktivnosti pa pri tov. Silvi Cedilnik tel. 721-110.

Na osnovi letošnjih izkušenj bomo programirali dejavnosti za naslednje šolske počitnice tako zimске kot letne. Glede na izražene želje staršev po aktivnem vključevanju otrok v organizirane počitniške dejavnosti, želimo, preveriti tudi dejanske potrebe in odzivnost, kar nam bo prav tako pomagalo pri nadaljnjem planiranju dela.

Želimo vam prijetne počitnice!

Poziv staršem

Zaprta so se šolska vrata in naši šolarji se veselijo počitnic, saj so si jih zaslužili po trudu polnem učenju. Mnogi jih bodo preživeli s starši na morju, planinah, na deželi ali kjer drugje. Za mnoge, ki so prepuščeni sami sebi, pa so počitnice prilika tudi za negativna dejanja, ki so prisotna v naši občini. O tem je razpravljalo predsedstvo Zveze prijateljev mladine in tudi pripravilo program za otroke v počitnicah. Tudi v naši občini so se pojavile kraje, vlomi, pijančevanje, razgrajanje, nedostojno obnašanje, ponočevanje in drugo. Kje ste starši in kaj delate, da to dovolite. Zakaj dovolite, da mladoletni otroci obiskujejo gostilne, lokale, kjer ne vidijo nič dobrega? Zakaj jim dajete denar, da ga zapravljajo? Bolje bi bilo, da bi jih navajali na pošteno delo, tudi fizično, na skromnost in varčevanje. Kako je to potrebno posebno še zlasti sedaj v zaostrenih razmerah! V šoli so le nekaj ur, podnevi, večji del dneva in ponoči so doma, in vi, spoštovani starši, zanje odgovarjate! V počitnicah jim posvetite več prostega časa, kar se vam bo zagotovo obrestovalo! V potrošniški mrzlici mnogokrat pozabljate na vaše otroke in jih prepuščate cesti, kjer ne vidijo in se ne naučijo nič dobrega. Brezdelje rodi marsikatero zlo. Nikoli ne pozabite, da so otroci vaša in naša sreča, veselje, bodočnost, radost. Pa tudi velika skrb! V počitnicah naj bi se vaši mladoletni otroci vključevali v razne telesnokulturne, taborniške, planinske in druge organizacije, ki jim nudijo v prostem času lepo razvedrilo in sproščenost. Tudi zaposlite jih s kakršnimkoli delom, da ne bodo tavalji v brezdelju, delali škode po zelenicah in parkih s kolesi in motorji. Želeli bi, da mladoletni otroci ne bi pohajkovali, posebno ne v nočnih, poznih urah, da vam, dragi starši in nam, ne bi delali sramote, da bi bili doma. Posvečajte jim več prostega časa!

Brezdelje, pohajkovanje, ponočevanje, pijančevanje, slaba družba, vse to jemlje ugled vam, dragi starši, šoli in kraju, kjer živimo in delamo. Večina otrok je dobrih, lepo vzgojenih, a majhne negativne skupine jemljejo vsem ugled. Tega bi se morali zavedati vsi!

Storite več za svoje otroke!

Predsedstvo
Zveze prijateljev mladine
občine Domžale

Domžalsko gospodarstvo v prvih petih mesecih leta

Predvideli smo po resoluciji, da bomo v letošnjem letu v občini dosegli enainpolodstotno rast industrijske proizvodnje, vendar pa je bil dosežen kar za 4 odstotke večji fizični obseg; res pa je ob tem, da je prodaja ostala na isti ravni kot lani.

Organizacije združenega dela v naši občini se pri tekočem poslovanju še vedno srečujejo s težavami zaradi cenovnih vprašanj, neplačanega izvoza v Irak in Iran, neizplačanih izvoznih stimulacij in drugega. V trgovini povzročajo težave zamrznjene marže. Bistveni omejitveni faktor za proizvodnjo pa so in bodo še vnaprej možnosti uvoza surovin in repromateriala.

Izvoz v konvertibilne države

Na področju ekonomskih odnosov s tujino smo v petih mesecih dosegli ugodne rezultate, čeprav je bil skupen izvoz organizacij združenega dela manjši, kot v preteklem letu. Ugodni rezultati so bili doseženi pri izvozu v razvite zahodne države, saj se je izvoz tja povečal za 22 odstotkov in je dosegel vrednost 527 milijonov dinarjev. Izvoz v te države pomeni okrog polovico celotnega izvoza domžalskega gospodarstva.

Izvoz v vzhodne države

Čeprav izvoz v socialistične države močno zaostaja za predvidevanji, se tudi tu razmerje izboljšuje. Po ocenah naj bi do konca leta na osnovi sklenjenih pogodb v marcu in aprilu vendarle dosegli postavljene cilje.

Struktura izvoza po posameznih vrstah držav je torej ugodna. Še posebej velja to ob dejstvu, da smo pri uvozu surovin in repromateriala vezani v glavnem na konvertibilne trge. Uvoz se je v petih mesecih v

primerjavi z lanskim letom zmanjšal za 14 odstotkov in je dosegel vrednost 820 milijonov dinarjev.

Kaj pa kmetijstvo?

Na področju kmetijstva se ugodni rezultati iz preteklih let nadaljujejo tudi v letošnjem. Prodaja kmetijskega blaga organizacij združenega dela s področja kmetijstva se je povečala nominalno za več kot dve tretini, na kar je vplivala zlasti povečana proizvodnja prašičev. Odkup od zasebnih kmetovalcev se je v enakem obdobju povečal za 40 odstotkov in je znašal 93 milijonov dinarjev.

V letošnjem letu se že četrto leto z republiškim dogovorom usklajuje rast sredstev za osebne dohodke. Po prvih treh mesecih so razmerja ugodna, saj so se sredstva za osebne dohodke povečala za 21 odstotkov, kar je manj kot dovoljuje dogovor. Tri organizacije združenega dela pa so morale preveč razporejena sredstva za osebne dohodke za prve tri mesece v juniju poračunati.

SIV

Doslednost pri izvajanju nalog pri krepitvi obrtne dejavnosti

„USPEHI ORGANIZIRANJA OBRTNIŠTVA NA DOMŽALSKI NAČIN“ KOT NEKATERI IMENUJEJO DOSEŽKE V RAZVOJU MALEGA GOSPODARSTVA V NAŠI OBČINI KAŽEJO, DA LAHKO TUDI DAVČNA POLITIKA V VELIKI MERI STIMULATIVNO VPLIVA NA RAZVOJ OBRTI.

Domžalska občina je v zadnjih letih tudi izven naših republiških meja znana po razviti obrtni dejavnosti, saj ustvarja pomemben delež družbenega proizvoda, zaposluje pa skupaj z nosilci obrti preko 2200 občanov in skoraj v polovični meri prispeva k občinskemu proračunu.

Predstavniki občinskih organov in obrtnega združenja nenehno sprejemajo obiske iz drugih občin, ki si prihajajo nabirat izkušnje in vzorcev za konkretno uspešno uresničevanje politike, načrtane v dokumentih najvišjih organov federacije in republike. Vendar pa je recept na organiziranje obrtništvu zelo enostaven: ob splošnih pogojih za razvoj obrtništvu — dolgoletni tradiciji, splošnem družbenoekonomskem položaju občine in ustrezni družbenopolitični klimi je bil razvoj obrti že pred leti dolgoročno načrtovan, sprejeto občinsko politiko pa so dosledno tudi izvajali.

Za občino je značilen hiter razvoj proizvodne obrti, ki se preko zadrug povezuje z združenim delom. Med drugim je tak razvoj tudi posledica stimulativne davčne politike. V nasprotju z drugimi slovenskimi občinami v Sloveniji v Domžalah. Že več let priznavajo davčne olajšave za gradnjo novih obrtvalnic in nakup strojev tudi za proizvodne dejavnosti le-ta ustvarja najvišje prihodke in taki zavezanci seveda plačujejo največje družbene obveznosti.

Odpiranje novih obrtvalnic pa so vzpodbujale tudi olajšave za začetnike v storitveno deficitarnih dejavnostih in tudi v ostalih.

Poleg tega je občina zagotovila iz splošne porabe precejšnja sredstva, jih vezala v banki in v obliki ugodnih kreditov posredovala obrtnikom pri nakupih poslovnih prostorov. Poslovni prostori pa so bili namensko grajeni za deficitarne dejavnosti, ki so posebej opredeljene v družbenem planu. Glede izterjave davkov in družbenih obveznosti v občini Domžale moramo reči, da je bila dosledna.

Koncem leta 1982 je bilo od 485 milijonov predpisanih družbenih obveznosti v letu 1982 izterjano 460 milijonov, kar pomeni 95 procentno izterjavo. Za takšno finančno realizacijo pa je bilo potrebno obsežno delo delavcev uprave za družbene prihodke. Ob tem velja poudariti, da so obrtniki, razen redkih izjem dokaj redno poravnali svoje družbene obveznosti. Te pa niso majhne saj so udeležene v navedeni skupni obremenitvi z 356 milijoni davkov in prispevkov. Obrtniki so v letu 1982 brez upoštevanja prometnega davka in nekaterih drugih davščin, ki posredno izhajajo iz obrti plačali 112 milijonov davkov.

V teh primerih tudi uprava za družbene prihodke najdosledneje lahko ugotavlja dejanske dohodke ker je ves promet registriran, česar pa za nekatere druge dejavnosti, ki poslujejo predvsem z zasebnim sektorjem, ne moremo trditi.

Zavezanci z največjimi družbenimi obveznostmi pa tudi največkrat zaidejo v težave zaradi motenj v proizvodnji, ki so lahko posledica splošnega poslabšanja gospodarskih razmer, še večkrat pa pravilne nesposobnosti, ki je neposredno povezana z problemom nelikvidnosti.

Domžalska Uprava za družbene prihodke se z vsemi temi problemi srečuje neposredno in včasih prisiljena takšnim razmeram prilagajati dinamično izvajanje davčne politike. To fleksibilnost dosega lahko z prilagajanjem višine akontacij, odložitvijo določenih plačil in podobno. Znižanje akontacij je večkrat zavezancem začasno pomagalo, da so prebrodili težave, kasneje povečali dohodek in seveda potem plačali tudi večje davčne obveznosti. Seveda pa ob tem ne more biti razumevanja Uprave za družbene prihodke za tiste, ki prikrivajo svoje prihodke, prikazujejo nerealno visoke stroške ali na druge načine poskušajo izgrajevati predpise.

Z zaostrovanjem gospodarskih razmer pa se zaostrojuje tudi izvajanje davčnih predpisov. Kalkulacije možnih prihodkov občin, ki jih izračunava republiška uprava za družbene prihodke (izračuni za leto 1982 se z realizacijo v občinah razhajajo) kajti ne upoštevajo realnih razmer in možnosti. Manevski prostor, ki so ga občine — oz. njihove uprave za družbene prihodke doslej imele, se zožuje in možnosti za gibljivost davčnega operativnega delovanja so vse manjše.

Postavlja se vprašanje ali bomo ob vseh političnih usmeritvah o hitrejšem razvoju drobnega gospodarstva zasledovali predvsem fiskalne cilje (financiranje splošne porabe) ali pa bomo t.i. „davčni vijak“ pritegovali le do tiste mere, ki omogoča širjenje in razcvet obrti. To pa vendarle pomeni tudi krepitev ekonomske moči družbe.

V občini Domžale je dosedanja politika dala rezultate. Nihče si ne upa — če bi poslej v uravnavanju in reševanju vprašanj davčne politike ravnali drugače, prevzeti odgovornosti za eventuelen zastoj v razvoju malega gospodarstva.

DOM UPOKOJENCEV
DOMŽALE, Cesta talcev 7
Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge:

- 1 DELAVKO v kuhinji s končano osnovno šolo
- 2 STREŽNICE s končano osnovno šolo

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo je 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh na naslov: Dom upokojujencev Domžale, Komisija za delovna razmerja, 61230 Domžale, Cesta talcev 7.

Kandidate bomo obvestili v 10 dneh po odločitvi, najkasneje pa v 30 dneh po preteku roka objave.

Pravočasno in dosledno

(kadrovske priprave na volitve v SZDL)

Na posvetu s predsedniki krajevnih konferenc SZDL smo spregovorili o varnostno-politični situaciji, o poteku aktivnosti v okviru akcije NNNP 83, o ugotovitvah obiskov delovne skupine v posameznih krajevnih skupnostih, največ časa pa smo namenili kadrovskim pripravam na volitve v SZDL.

Uvodno poročilo je podal podpredsednik OK SZDL Emil Tomc, ki je poudaril, da mora imeti sama volilna seja dvojni pomen in sicer: vsebinsko programski in volilno kadrovski. Vsebinsko programski bo pomenil štiriletni obračun našega dela, v katerem bomo odgovorili na vrsto vprašanj kot npr.: kako smo uresničili cilje, ki smo si jih zastavili na podobni seji v letu 1979? Ali smo bili v toku dogajanja, prisotni med ljudmi, kaj v svojem okolju, z vsemi svojimi razvejanimi oblikami delovanja pravzaprav pomenimo, ali smo kot fronta in istočasno najmožnejša ljudska organizacija zagotavljali pogoje za organizirano in množično delovanje delovnih ljudi in občanov v sistemu samoupravnega in demokratičnega upravljanja. Analizirati bomo morali delo manjših oblik naše organiziranosti in opredeliti aktualne naloge SZDL za prihodnje obdobje.

Nič manj pomemben element teh volilnih konferenc bo volilno kadrovski. Volili bomo vse organe v vodstva SZDL, ne glede na to, da so bila nekatera izvoljena po letu 1979. Dogovorili smo se, da je mandatna doba predsednika, podpredsednika in sekretarja KK SZDL traja dve leti, z možnostjo enkratne ponovitve, pri čemer bomo v prvi meri upoštevali dosedanja aktivnost posameznih članov SZDL. Več pozornosti kot doslej bomo namenili strukturi konference SZDL in njenih organov, saj mora odražati strukturo prebivalcev KS, na kar smo pogosto pozabljali.

In roki?

Posvet s predsedniki je torej že za nami, v začetku meseca julija bi sklicna Občinska konferenca SZDL, na kateri bomo sprejeli dokončen predlog rokovnika. Predvidevamo, da pravočasno in bodo predsedstva KK SZDL do 10.9.1983 pripravila pred-

loge dokumentov, ki so nujno potrebni za izvedbo tako evidentiranja kot kandidacijskih in volilnih postopkov, in ki jih bodo na svojih sejah sprejela krajevna konferenca SZDL, do 30.9.1983. Do 20.10.1983 morajo vse družbenopolitične organizacije, družbene organizacije, društva in združenja občanov posredovati KK SZDL pregled izvoljenih delegatov (to velja tudi za delovne organizacije, ki delegirajo delegate v posamezne KK SZDL). Do 5.10.1983 naj bi delovni ljudje in občani na sejah vaških, terenskih, uličnih ali hišnih odborov SZDL obravnavali in oblikovali predloge svojih vodstev ter delegatov v KK

ZDAJ PA NA DELO:

Društvo za varstvo okolja Domžale — Kamnik je ustanovljeno

23. maja je bil v Mengšu ustanovni občni zbor Društva za varstvo okolja. Zbralo se je približno 100 članov društva in gostov.

Za otvoritev so ljubko in povsem neformalno poskrbeli bratje Pirnat, ki so v spremstvu narodnih noš zapeli tri pesmi. Nato je Lojze Jagodic, ki je skupaj z Zdenko Košir najbolj zaslužen za ustanovitev društva, prebral poročilo o skoraj enoletnem delu iniciativnega odbora. Opisal je vlogo in pomen varovanja okolja, težave pred ustanovitvijo in nekaj najpomembnejših nalog.

Obilo jasnih napotkov za delo sta dala znana borca za varstvo okolja akademik Stane Krašovec, predsednik Zveze društev za varstvo okolja Slovenije in Jelka Kraigher, predsednica Zveze hortikulturnih organizacij Slovenije. Tovariš Krašovec je poudaril, da imamo z vidika varstva okolja najboljšo ustavo, ki pa je ne upoštevamo in spoštujemo. Opozoril je, da imamo naravno in kulturno bogastvo samo v najemu od prejšnjih generacij in ju moramo kasnejšim generacijam prepustiti vsaj takšni, kot smo ju dobili od prejšnjih. Potem so ustanovitev pozdravili gostje: krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije in Turistično

društvo iz Mengša, občinski skupščini in SZDL občin Domžale in Kamnik, domžalska OK ZSMS in društva za varstvo okolja iz Radovljice, Škofje Loke in Ljubljane.

Po sprejemu pravil je Franc Nekrep obrazložil program dela. Še posebno je omenil problem odpadkov, ki bi nas moral zanimati z ekološkega (odpadki) in ekonomskega (sekundarne surovine) vidika.

Ob koncu so izvolili izvršni odbor. Predsednik društva je postal Vekoslav Janežič, predsednik izvršnega odbora pa Lojze Jagodic.

Sklenili so, da bo članarina 100 dinarjev, mladina pa je bo oproščena. Igor Lipovšek

Poravnalni sveti — kdaj? kje? kaj? zakaj?

Na posvetu s predsedniki poravnalnih svetov je bilo ugotovljeno, da delovni ljudje in občani premalo poznajo vlogo, pomen in vsebino poravnalnih svetov in da je v tem tudi vzrok, da se jih premalo poslužujejo. Zato bi vas radi s tem kratkim prispevkom opozorili na delovanje poravnalnih svetov in vas hkrati vzbudili, da bi se jih v različnih sporih tudi v večji meri posluževali.

KDAJ?

30 let bo že skoraj, odkar smo v naši državi začeli uvajati izvedljive oblike za urejanje spornih razmerij. Prvi poravnalni sveti so tako znani že iz leta 1953, postopoma pa so vlogo in položaj spreminjali z uveljavitvami novih ustavnih določb, novosti pa so prinesle tudi spremembe zakonov o samoupravnih sodiščih. Poravnalnim svetom občani sporazumno poverijo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo.

KAJ?

Poravnalni svet je samoupravno sodišče, ki opravlja sodno funkcijo v mejah svoje pristojnosti, ki je določena z zakonom o samoupravnih sodiščih. Njegova osnovna naloga je, da sprtima strankama pomaga, da se poravnata, da se spor sporazumno reši, kajti pred nami mora biti vedno dejstvo, da je vsaka poravnava boljše od najboljše sodbe. Poravnava pa mora biti sklenjena prostovoljno, z aktivno udeležbo vseh strank. Vedno pa si poravnalni svet prizadeva, da se v vseh zadevah stranki poravnata tako, da ne pride do tožbe na rednem sodišču.

KJE?

Poravnalni svet se oblikuje v krajevni skupnosti, lahko tudi v delovni skupnosti, za več KS skupaj. Opredeljen je v statutu KS oz. samoupravnih aktih, ima predsednika in ustrezno število članov. Člani morajo biti tisti delovni ljudje in občani, ki uživajo zaupanje sredine, v kateri živijo, in ki so z delom dokazali, da so sposobni razreševati življenjske probleme. Pri tem pa morajo biti humani in objektivni, pošteni in odkritosrčni ter moralnopolitično primerni.

ZAKAJ?

Poravnalni sveti posredujejo pri sporazumnem reševanju sporov in razvijajo dobre odnose med občani, med člani delovne organizacije oz. skupnosti ter med občani oz. delovnimi ljudmi in samoupravnimi organizacijami in skupnostmi. Poravnalni sveti lahko posredujejo v vseh sporih, razen če gre za zahtevke, s katerimi stranke ne morejo prosto razpolagati. V teh sporih poravnalni sveti lahko tudi odločajo, če se navedene stranke o tem sporazumejo. Tako poravnalni sveti lahko posredujejo v primeru

lahke telesne poškodbe, razžalitve, o brekovanja, žaljive obdolitve, opravljanja in očitanja kaznivega dejanja z namenom zaničevanja.

KAKO?

Poravnalni svet deluje v senatu, pri sestavi katerega se upošteva vrsta in zamotanost spora, ki se bo obravnaval. Vodi se vpisnik, zapisnik, v katerem se vodi zapis razprave, in pa končna odločitev o poravnavi ali neuspešni poravnavi. Poravnalni svet mora vloženo zadevo razrešiti v treh mesecih od prejema rzsodbe. Opozorimo naj še na sodelovanje sodišča s poravnalnimi sveti, saj morajo le-ti zadeve, ki jih prejmejo od sodišča, razrešiti najkasneje v 2 mesecih in o rezultatih poročati sodišču.

IN V NAŠI OBČINI?

Poravnalni sveti so oblikovani v vseh krajevnih skupnostih, na posvetu pa je bilo ugotovljeno, da je njihova aktivnost odvisna od števila primerov, ki jih obravnavajo. V prisotnosti predsednice sodišča v Domžalah je bilo ugotovljeno, da je zelo malo rešenih sporov oz. doseženih poravnav, ki jih sodišče posreduje poravnalnemu svetom, o ostalih sklenjenih ali nesklepljenih poravnava h sodišču ni bilo obveščeno. Sami predsedniki poravnalnih svetov so v razpravi povedali, da je njihovo delo precej težko, da so često premalo strokovno podkovani, često pa naletijo tudi na nerazumevanje strank, ki sodelujejo v poravnavi.

Vera

O RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI V DOMŽALSKI OBČINI:

Mnogo nalog na mnogo področjih

Pravkar mineva eno leto, odkar deluje skupščina Občinske raziskovalne skupnosti (ORS) v novi sestavi. Ob tej priložnosti smo zaprosili predsednika dr. Miroslava Stiplovska za kratek razgovor o nekaterih problemih raziskovalnega dela v domžalski občini.

— Kateri so bili začetni problemi pri delovanju skupščine ORS?

Skupščina ORS se je z novim mandatnim obdobjem organizacijsko preoblikovala in sicer so začeli na novo delovati njeni organi: Komisija za spremljanje raziskovalnih programov in inovacije, Komisija za informiranje, Odbor za SLO in DSZ in Samoupravna delavska kontrola. Funkcije so v teh samoupravnih organih prevzeli predvsem novi delegati. To pa je terjalo tako njihovo seznanjanje z dotedanjim delovanjem ORS, ki deluje v domžalski občini že deveto leto, kot tudi z novimi nalogami na raziskovalnem in inovacijskem področju. Moram pa poudariti, da so jim nudili vso pomoč in posredovali izkušnje dotedanji funkcionarji ORS.

Novi delegati so se tako v delo dobro vživeli, določeni problemi pa se še vedno kažejo pri delovanju skupščine. Le-ta je enodomna in ima 37 delegatskih mest. Večje delovne organizacije in krajevne skupnosti imajo samostojno delegatsko mesto, več kot polovico delegatov pa delegirajo konference delegacij za več manjših DO oz. KS skupaj. Vendar pa konference delegacij ne delujejo tako kot bi bilo potrebno. Iz nekaterih okolij delegati pogosto ne prisostvujejo sejam skupščine, kar povzroča probleme sklepčnosti. Moram pa reči, da je bilo v novem mandatnem obdobju stanje vseeno ugodnejše kot pred letom 1982, ko je imela med SISI prav ORS največkrat težave s sklepčnostjo. Čim bolj bo v DO in KS prodrla zavest, da je treba ustrezno pozornost posvetiti tudi raziskovalni dejavnosti, tem večjo in aktivnejšo udeležbo lahko pričakujemo v skupščini ORS in njenih organih.

— Kdo v občini še skrbi za razvoj inovacijske dejavnosti?

Poleg ORS imamo v domžalski občini še druge organe in organizacije, ki skrbijo za razvoj raziskovalne in inovacijske dejavnosti. Pri OK SZDL deluje Svet za znanost, pri občinskem sindikalnem svetu Komisija za inovacije, od konca 1. 1981 pa deluje tudi Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav. Prav tesnejši povezavi in sodelovanju vseh teh dejavnikov na raziskovalnem področju bo treba v bodoče posvetiti še posebno pozornost.

Naj povem še, da sta kot izvajalca

Uspešna predstava amaterjev KUD „Miran Jarc“ Škocjan:

Janko Kersnik: Testament

Po motivih dela našega rojaka Janka Kersnika TESTAMENT je Kulturno društvo Miran Jarc s Studenca uprizorilo igro TESTAMENT, ki je v letno gledališče pritegnila veliko število gledalcev. Delo je pod režiserskim vodstvom Lojzeta Stražarja uprizorila številna igralska skupina, samo izvedbo pa je popestrila glasba in pa živo nastopanje konj in kočij. Gledalci so z velikim zanimanjem spremljali dogajanje na odru in se oddahnilo ob srečnem koncu, sicer precej znane zgodbe gostilničarja, ki želi s prevaro in poroko z mlado rejenko priti do denarja in tako rešiti gostilno pred propadom ter svoj ugled. Igralci so dobro opravili svojo nalogo in rečemo lahko, da je Kulturno društvo Miran Jarc tudi s to uprizoritvijo nadaljevalo uspešno tradicijo postavljanja del z „domačo“ vsebino in prispevalo kamenček v prireditve ob 150-letnici rojstva Janka Kersnika.

Vera V.

v skupščini ORS zastopana tudi visokošolska TOZD-a za živinorejo in za živinsko tehnologijo, Biotehnične fakultete v Grobljah.

— Kakšni pa so rezultati pri opravljanju temeljnih nalog?

Mejnik v delovanju ORS je bil leto 1981, ko je novi srednjeročni plan tudi za raziskovalno dejavnost v občini Domžale določil stalne prihodke. Ti sicer niso veliki, vendar omogočajo vsako leto razpis nekaj raziskovalnih nalog, ki jih narekuje družbeni in gospodarski razvoj občine. V letu 1981 je bilo za raziskovalne naloge porabljenih 1.000.000 din, v letu 1982 pa 1.652.000 din. V prvem letu je ORS Domžale financirala naslednje naloge:

— Skupni temeljni plana ljubljanske regije (Komite za družbeno planiranje občine Domžale)

— Modelna študija v kmetijstvu (Biotehnična fakulteta)

— Oskrba molznic z beljakovinami (Agroemona)

— Sinteza novih produktov (Helios, TOZD Oljarna)

Te naloge so sedaj opravljene. Za obdobje 1982/83 pa je skupščina ORS v sestavi sklenila financirati oz. sofinancirati naslednje naloge:

— Izdelava oplasnjenih kremenovih livarskih peskov za visoko kvalitete vlitke iz sive litine (Termit Domžale)

— Sinteza novih produktov na osnovi rastlinskih olj (Helios, Kemična industrija Domžale)

— Študija za zaščito podtalnice domžalskega območja (SKIS Domžale)

— Možnosti povečevanja in povečevanje govedorejske proizvodnje na kmetijskih površinah domžalske občine in Raziskava možnosti sanacije in izdelave programa konjereje na območju domžalske občine (Biotehnična fakulteta)

— NOV na območju sedanje domžalske občine v okviru kamniškega partijskega okrožja (Odbor aktivistov OF kamniškega okrožja in znanstveni inštitut FF)

— Bojna pot Šlandrove brigade (Skupnost borcev VI. SNOUB Slavka Šlandra)

— Način življenja Slovencev v 20. stol. na območju domžalske občine (Znanstveni inštitut FF)

— Energetska bilanca domžalske

»Podlaga zakonske zvestobe« v Dobu

Kulturno društvo Jožef Virk je povabilo v goste dramsko skupino in folkloriste iz Ribnega pri Bledu, ki so se predstavili s kratko igro PODLAGA ZAKONSKE ZVESTOBE in s spletom gorenjskih plesov. Kljub vrsti prireditev, ki so bile organizirane v nedeljo zvečer, so predvsem domačini napolnili letno gledališče na Močilniku in toplo pozdravili zelo mlade kulturnike iz Gorenjske. Zlati so jih navdušili folkloristi, saj je bil to eden izmed zelo redkih nastopov, ki obuja spomine na stare ljudske običaje.

občine (Inžinerski biro Elektroprojekt)

Iz navedenih podatkov se vidi, da se je v primerjavi s prvim letom financiranja oz. sofinanciranja nalog povečalo njihovo število. V primerjavi z raziskovalnimi nalogami za leto 1981 pa je napredek tudi v tem, da so z njimi pokrita vsa temeljna področja raziskovalne dejavnosti.

Za realizacijo raziskovalnih nalog v letu 1983/84 je planiranih 3.210.000 din.

— Katere pa so aktualne naloge, s katerimi se ukvarja skupščina ORS in njeni organi?

Trenutno je najpomembnejša naloga skupščine ORS in komisije za spremljanje raziskovalnih programov in inovacij priprava novega razpisa za financiranje raziskovalnih nalog, pri čemer bo treba opraviti posvete na skupščini občine in z DPO glede prednostnih raziskovalnih projektov.

Moram poudariti, da ima ORS na voljo za financiranje občinskega raziskovalnega programa relativno skromna sredstva in bo večino nalog le sofinancirala, kar pomeni, da bodo morali predlagatelji nalog zagotoviti tudi druge finančne vire za izvedbo nalog. Druga pomembna naloga pa je priprava nagajevanja oz. podeljevanja priznanj za raziskovalne dosežke, inovacije, izume in tehnične izboljšave, pomembne za družbeni in gospodarski razvoj domžalske občine. S temi priznanji bi ORS v sodelovanju z društvom izumiteljev DIAT, s svetom za znanost pri OK SZDL in Komisijo za inovacije pri občinskem sindikalnem svetu, želela popularizirati pomembne raziskovalne in inovacijske dosežke ter dati spodbudo za še aktivnejše delo na tem področju.

Vanda Klopčič

BRALNA ZNAČKA V OBČINI DOMŽALE:

Mladi berejo radi...

Ob izteku šolskega leta ovrednotimo tudi tiste dejavnosti učencev in pedagoških delavcev, za katere se učenec prostovoljno odloči, ki so mu dopolnilo k obveznemu delu, ob katerih šolar samoiniciativno išče samega sebe, uresničuje svoje interese, širi svoje znanje, hkrati pa kreativno izkoristi svoj prosti čas. Taka samostojna dejavnost, osnovana na prostovoljnem delu in široko zastavljena, je tudi bralna značka.

Akcija poteka vse šolsko leto in zajame veliko učencev. Kaj je torej bralna značka? Je vzgoja za branje dobrih knjig, kajti knjiga nas spremlja od zgodnjih otroških let, je otrokova vsakdanja potreba, v poznejših letih pa kažipot v duševni labirint, potni list med narodi sveta, priročnik za spoznavanje domačih in tujih dosežkov. Vsem uporabnikom je knjiga neprecenljiva kulturna vrednota. Bralčevo osebnost bogati, ga estetsko plemeniti, vzpodbuja k ustvarjalnosti. Ob knjigi učenec spozna zgodovinsko preteklost naših narodov, spozna, kaj pomeni svobodna domovina; knjige ga učijo patriotizma in internacionalizma, kažejo posameznikovo mesto v družbi. Ob knjigah vzgajamo takšne državljane, kakršne potrebuje in pričakuje naša družba.

Ob spoznanju bogatega poslanstva knjige se je rodila zamisel o bralni znački, prostovoljni akciji, ki bi združevala vse tiste učence, ki radi berejo, ki jim knjiga postaja vsakdanja potreba. Pobudnik bralne značke je bil znani pisatelj Leopold Suhodolčan.

V naši občini v teh dneh zaključujemo 13. leto bralne značke, ki smo jo imenovali po pisatelju Janku Kersniku — Kersnikova bralna značka. Tekmovanje poteka v dveh programih. Učenec, ki vsako šolsko leto osvoji bralno značko, ima ob zaključku osnovne šole cicibanovo in

Metka Pichler, zborovodja na osnovni šoli Josip Broz Tito

Za današnji zapis o kulturnem delavcu v občini smo izbrali Metko Pichler, kar nikakor ni slučaj. Pred kratkim je namreč izšla kasetna z naslovom „Razigrana mladost“, na kateri so posnete novejša pesmi za otroke izpod peres domačih avtorjev. In ravno Metka Pichlerjeva ima precej zaslug, da se je kasetna, takšna kot je, pojavila na naših glasbenih policah.

Člani otroškega zbora in trije izmed solistov, ki prepevajo na kaseti, so namreč učenci Osnovne šole Josip Broz — Tito v Domžalah, Metka Pichler pa je njihov zborovodja. Tri leta so pretekla od same ideje o kaseti pa do njene uresničitve.

Na kaseti je posnetih 14 vedrih pesmi, za katere so besedila med drugimi napisali Dane Zajc, Tone Pavček, Anica Černejeva, glasbo pa Tomaž Habe, Jože Privšek, Mojmir Sepe; njegov ansambel je zbor in soliste tudi spremljal. Snemanje in izdajo kasete jim je omogočila RTV Ljubljana, s katero je otroški in mladinski pevski zbor že prej sodeloval. Nekako pred sedmimi leti so posneli ploščo „Od jeseni do poletja“ s skladbami Mire Voglarjeve, ob 30-letnici Glasbene šole Domžale je izšla velika plošča, na kateri so tudi pesmi, posnete z otroškimi in mladinskim zborom Osnovne šole Josip Broz — Tito. Kasneje pa še mali plošči „Hij konjiček“ in pa „Glejte moje račke“. V kratkem mislijo izdati malo ploščo, ki bo nosila ime „Kam, barčica“, in bo namenjena predvsem zamejstvu v Italiji, zbor pa se bo s svojimi pesmimi predstavil tudi na radiu in TV. Mnogo dela in načrtov za en sam zbor in enega zborovodjo. Pa to je le del dejavnosti Metke Pichlerjeve, ki se je po končani pedagoški akademiji povsem predala glasbi. Poleg glasbenega pouka na osnovni šoli vodi še dva otroška zbora, mladinski in dekleški zbor, sama pa je član domžalskega mešanega zbora, učiteljskega zbora Emil Adamič in pa simfoničnega orkestra Domžale — Kamnik, kjer igra violo. Za svoje delo na glasbenem področju je v

vseh teh letih prejela tudi zaslužena priznanja, med katerimi sta srebrna in bronasta Gallusova plaketa v okviru SRS na področju amaterskih dejavnosti, kot zborovodja za srebrno plaketo v Zagorju za sodelovanje na republiški reviji pevskih zborov. V Zagorju je njen zbor kar redno gost, saj je sodeloval že petkrat, prav tako na festivalu Kurirček, kjer je nastopil trikrat. Posebno priznanje pa je sodelovanje na festivalu pevskih zborov v Celju, kjer bo mladinski zbor letos sodeloval že drugič.

Vsi ti uspehi pa niso prišli brez noč, temveč so plod ljubezni, požrtvovalnosti in zavzetosti do dela in ljudi, kar je glavno vodilo Metke Pichlerjeve. Delo zase in za zbor vedno priskrbi sama, saj vedno išče nove pesmi, zaradi katerih se podaja na vse konce republike, ker je literatura eden glavnih problemov. Tako so vedno dobrodošle tudi pesmice domačina Tomaža Habeta, s katerim zelo uspešno sodeluje. Sama ne čuti potrebe, da bi ustvarjala in tako ponavadi le priredi nove pesmi, ki pa ne ostanejo dolgo na repertoarju zbora, saj vedno želi v program vnesti svežino.

Seveda se ob samem delu pojavljajo tudi nekateri problemi, poleg literature sta glavni prostorska in časovna stiska za vaje zborov, ker kljub dobri volji vodstva šole nimajo primerne prostora za vaje, pa tudi čas zanje jim je precej skopo odmerjen.

Vendar pa je s sposobnostmi in vrlinami Metka vedno znala premostiti te probleme in tako smo vedno znova in znova pričeli rezultati uspešnega dela na pevskem področju.

Osnovna šola Radomeljske čete Radonje — 256 značkarjev, Osnovna šola Olge Avbelj Homec — 98 značkarjev.

V ta števila so vključeni tudi bralci iz podružničnih šol. Na vseh osnovnih šolah pa je bilo skupaj 150 zlatih značkarjev.

Ob teh podatkih moramo pomisliti, koliko knjig so prebrali učenci, kako dragocene sledi so njihova sporočila pustila v duševnosti bralcev, koliko estetskih in čustvenih doživetij, koliko razumskih dognanj in odgovorov na raznolika vprašanja je obogatilo mlade bralce.

Da pa je ta plemenita akcija tekla in teče iz leta v leto uspešnejše, je moralo pri njej sodelovati lepo število pedagoških delavcev.

V občini je približno 50 učiteljev, ki pri bralni znački sodelujejo od prvega dne, še večje pa je število tistih, ki so se vključili pozneje. Velik delež opravijo tudi šolske knjižnice oziroma knjižničarji, saj so knjižnice žarišče tekmovanja za bralno značko. Akcijo pa iz leta v leto spremlja, vzpodbuja in materialno podpira Zveza prijateljev mladine, ki skrbi tudi za koordinacijo med šolami in skupaj z Občinsko izobraževalno skupnostjo priskrbi značke ter se vključuje v kulturne prireditve, filmske predstave in literarna srečanja, ki spremljajo podelitev bralnih značk.

Bralna značka torej vključuje veliko število učencev, vzgojiteljev in drugih sodelavcev — vsi pa so ljubitelji knjig, v katerih je čutiti naše življenje, našo preteklost in sodobnost ter vizijo humanih odnosov med narodi sveta.

Ema Novak

Izbor krmnih poljščin za setev po žitnem strnišču kot krmni dosevek

V Sloveniji imamo vsako leto okrog 85.000 ha ozimnih in jarih žit, ki jih v juliju prej ali slej požanjemo oziroma pokombajniramo. Do jesenske setve nam tako ostaja še okrog 4 mesece rasti oziroma do spomladanske setve brez zimskih mesecev takorekoč 5-6 mesecev rasti. To nam daje možnost, da na pospravljenih žitnih strniščih do jesenske oziroma spomladanske setve proizvedemo in pospravimo pridelek še ene poljščine. V ta namen je zlasti prikladna setev nekaterih takozvanih strniščnih in prezimnih krmnih dosevkov. To so izbrane krmne poljščine s krajšo rastno dobo. One, zelo hitro rastejo in se razvijajo kar omogoča, da jih lahko pridelujemo tudi v krajšem časovnem obdobju med žetvijo enega in setvijo naslednjega posevka v jeseni ali spomladi, ko bi sicer ostalo zemljišče v tem času prazno - neizkoriščeno. Uvedba pridelovanja strniščnih in drugih krmnih dosevkov nam tako omogoča, da z iste površine dobimo v enem letu dva pridelka ali celo tri v dveh letih. Na ta način nam uvedba pridelovanja dosevkov dejansko omogoča isto zvečanje njivskih površin, ki jih v Sloveniji žal vedno primanjkuje.

Z vključevanjem strniščnih, prezimnih in tudi drugih krmnih dosevkov v njivski kolobar omogočimo, da zemljo vse leto ali vsaj večji del obrabimo rastljinje, s čimer preprečimo propadanje rodovitnosti tal. Zemlja se pri tem godi, hranilne snovi se iz tal manj izpirajo, korenine rahljajo podtalje in koreninski ostanki se spreminjajo v humus.

S strniščnimi in drugimi krmnimi dosevki torej lahko ustrezno zvečamo stalež živine, ki jo že redimo; z večjo količino gnoja, ki ga pridobimo, pa povečamo rodovitnost tal, včasih pa s podorom strniščnih dosevkov nadomeščamo tudi nezadostno gnojenje z organskimi gnojili (hlevskim gnojem in gnojivko).

Z ustrezno izbiro in setvijo strniščnih in prezimnih krmnih dosevkov lahko tako pridelamo prvorazredno na hranilnih snoveh bogato zeleno krmno prav za ista obdobja, ko nam te najbolj primanjkuje, to je pozno v jesen in zgodaj spomladi, ko je še ni dovolj na travnikih in pašnikih. Na osnovi večletnih rezultatov poskusne proizvodnje ugotavljamo, da v naših krajih na ta način lahko v sorazmerno kratkem času dodatno pridelamo celo 300-450 q/ha odločne zelene krme in z njo 2500-3100 KSE ter

360-630 kg PB na ha. Ta krma pa omogoča proizvesti dodatno okrog 1000 l mleka več na krmni hektar.

Kot krmni dosevek pridelujemo pogosto tudi nekatere detelje ali mešanice drugih rastlin z deteljami, ki imajo to lastnost, da bogatijo tla z organskimi snovmi - humusom in prav tako z dušikom, ki ga vežejo iz zraka.

Zaradi vseh navedenih prednosti pomeni uvedba oziroma razširitev pridelovanja strniščnih in vseh drugih krmnih dosevkov močno intenzifikacija na vsakem kmetijskem obratu. Zlasti v Sloveniji, kjer imamo malo njivskih površin, moramo zato razširiti pridelovanje krmnih dosevkov na vseh 85000 ha žitnih strnišč kar bo pomenilo isto kot da smo za prav toliko povečali njivske površine. Neizkoriščeno ali celo neobdelano žitno strnišče pomeni zato veliko gospodarsko škodo zlasti pri tolikšnem pomanjkanju njivskih površin v Sloveniji. Poleg tega pa še to: gola zemlja je v najtoplejših mesecih izpostavljena neposredno močnim sončni pripek in škodljivemu učinku njena struktura, godnost in rodovitnost tal. Plevel ima pri tem najboljše

pogoje za bujen razvoj. Odpovedujemo se sončni energiji, ki bi prav v poletnih mesecih - če je le dovolj vlage - ustvarila velike količine nove organske snovi v obliki kakovostne krme.

Razen v najvišje ležečih krajih, je v Sloveniji po pravilu oljne repice, ogrščice, žita in ranega krompirja pa do nastopa jesenskih slan, povsod dovolj toplote za sorazmerno dober pridelek strniščnih dosevkov. Vendar je potrebno le-te posejati čimprej po žetvi, kajti dan zamude rasti v juliju-avgustu pomeni toliko kot 10 dni v septembru. Za vskladitev in dober razvoj strniščnih krmnih rastlin je pri nas v tem času mnogo bolj kritično pomanjkanje vlage - zlasti v sušnejših poletjih. S primerno agrotehniko - čim prejšnjim setvenim oranjem strnišča in valjanjem brazd z ježastim valjem pa lahko bistveno izboljšamo manj ugodne rastne razmere, če jih v tem času ovira pomanjkanje vlage.

Uspeh pridelovanja strniščnih krmnih dosevkov pa je seveda v prvi vrsti odvisen od pravega izbora vrst in sort krmnih rastlin za strniščno setev. Pri tem se moramo v prvi vrsti ozirati na pridelek čistih hranilnih snovi, ne pa na pridelek zelene mase, ki besevijo še mnogo vode. Naš sedanji izbor strniščnih dosevkov bo zato v prihodnje treba temeljito izboljšati. Zmanjšati moramo predvsem setev pri nas zelo razširjenega pitnika in strniščne repe, ki žal dajeta manj kvalitetno krmno in bolj sejeti predvsem številne druge krmne rastline in družine križnic, trav in stročnic. Po pridelku hranilnih snovi bo torej vrstni red sledeč: krmna ogrščica (listnati ohrovt) starška sejemo jo v drugi polovici julija, 10 kg semena na hektar v vrsto 20 cm narazen. Kosimo jo za zeleno klajo do začetka zime, ker brez škode prenese tudi hujši

mraz. Krmni ohrovt stržinar - sorta zeleni angelister lahko sejemo le kot zgodnjo strniščno setev - do sredine julija. Na hektar sejemo 5 kg semena v vrste 40 cm narazen; - jara krmna ogrščica - lihoraps: sejemo šele v začetku avgusta, ker sicer prehitro uide v cvet, zato ostane majhna in slabotna. Sejemo 10 kg semena na ha v vrste 20 cm narazen. Za zeleno krmno jo moramo pokositi vsaj do sredine cvetenja. Krmna repica - sorta perko je poleg zelenega krmlejnja v hlevu primerna tudi za pašo in siliranje. Sejemo jo lahko večkrat v času od julija do septembra in sicer 10 kg semena na ha. Krmna redkov - sorta raoula - živina jo sicer ne žre tako rada, vendar daje pridelke celo večje od 550 q/ha zelenja, zato je prikladna zlasti tudi za podo. Sejemo jo lahko tudi še v drugi polovici avgusta 20 kg semena na ha v vrste 20 cm narazen. Bela gorjušica je zelo hitro rastoča rastlina. Šest do osem tednov po setvi jo že lahko kosimo. Ker dobro prenaša mraz jo sejemo predvsem v višjih legah. Sejemo jo šele sredi avgusta prav tako 20 kg semena na ha v vrste 20 cm narazen.

Od stročnic in njivskih mešanic s travami pa pridejo za setev zlasti ovsiga to je mešanica jare grašice z ovsom ali ječmenom. Priporočljiva je mešanica 75 - 90 kg semena grašice in 75 kg ovsu ali ječmena ali pa na primer 75 kg semena jare grašice in 30 kg semena koruze na ha. Krmni grah sorta poneka sejemo v mešanici s koruzo - 70 kg graha in 25 kg koruze na ha z mnogocvetno ljulko npr. 60 kg graha in 30 kg mnogocvetne ali westervoldske ljulke na ha ali z ovsom 70 kg graha in 75 kg ovsu na ha.

Od trav pride v poštev za setev kot strniščni posevek westervoldska in mnogocvetna ljulka - zlati njeni sorti jabelska in tetraflorum sta se pokazali kot zelo uspešni. Sejemo jih čimbolj zgodaj v juliju 40 - 50 kg semena na ha.

Aleksandrijska detelja - sejemo jo 25-30 kg semena na ha. Zanesljivejša je mešana setev 27 kg semena te detelje in 10 kg semena westervoldske ljulke na ha. Perzijska detelja daje približno enake pridelke kot aleksan-

drjska. V čisti setvi jo sejemo 20 kg semena na ha. v mešanici pa 15 kg semena detelje in 10 kg mnogocvetne ali westervoldske ljulke.

Če ne moremo zagotoviti dovolj sočne krme za zimo s soliranjem, če imamo npr. premalo silosnega prostora, potem je v ta namen zelo prikladna setev ali saditev nekaterih strniščnih korenovk.

Tako lahko sejemo kavlo še v prvi dekadi julija, pozneje jo smemo le presejati - predhodno vzgojene sadike. Sejemo jo 3-5 kg semena na ha. Ker je krmna vrednost kavle večja kot strniščne repe, bi torej veljalo v prihodnje setev strniščne repe čimbolj nadomestiti z setvijo kavle. Obsejemo 3-5 kg semena na ha, na medvrstno razdaljo 40-50 cm, posevek pa v vrsti razredčimo na 20-50 cm in okopljemo. Pred bolhači posevek zavarujemo z insekticidom. Krmno peso po strnišču lahko pridelujemo izključno le z presajanjem. V ta namen moramo vsaj 5 tednov prej za 1 ha posejati na površino 300 m² 75 dkg semena pese, da bi vzgojili cca 7000 sadik potrebnih za saditev na 1 ha. Le-te potem ob primerno vlažnem vremenu posadimo na obdelano strniščno njivo na razdaljo 40 do 50x25 cm.

Zemlja za setev ali saditev strniščnih krmnih dosevkov mora biti dobro obdelana do drobnogrudičaste strukture. Zaradi kratke rastne dobe morajo biti strniščnim posevkom hranilne snovi čim bolj dostopne. Zato je najbolje, če že predhodno rastlino odmerimo večje količine fosforjevih in kalijevih gnojil. Če tega nismo naredili, potrosimo ob setvi na brazde in zabranamo v tla okrog 60 kg fosforja, 80-100 kg kalija in okrog 40 kg dušika. Sredi septembra dosevke (razen meteljnic) dognojimo še z okrog 40 kg dušika na hektar.

Setev kakovostnega sortnega semena prej omenjenih izbranih vrst in sort je prav tako eden od osnovnih pogojev za uspešno pridelovanje strniščnih krmnih dosevkov. Priskrbi mo si zato pravočasno ustrezno sortno seme.

Prof. dr. Jože Korošec

Voluhar — njegove navade in zatiranje

Milena JAZBEC, dipl.ing.agr.

Največja skrb vsakega sadjarja, ki se je odločil za sajenje sadnega drevja, kakor tudi drevesničarja, je voluhar.

Voluhar spada med gladalce. Ima zavaljen 13 do 30 cm dolg trup, kratko glavo s kratkimi prilagajajočimi ušesi. Dlako ima temno do črno rjavo, ki prehaja na trebušni strani v nekoliko svetlejšo. Rep, krajši od trupa (dolžine od 8 cm), je kosmat. Živi v glavnem pod zemljo, ker si izkoplje cel labirint rogov v različnih globinah od 15 dm do 1 m, odvisno od zemlje. Dolžina voluharjevih rogov se giblje od 50 do 85 m. Vsak rov ima tudi do 10 izhodov. Voluhar glede zemlje ni izbircen, izogiba se le peščenih in mokrih barskih tal, kjer ne more kopati svojih rogov. Za razliko od krtovih rogov, ki so okrogli, so voluharjevi ovalni in nekoliko večji. Korenine, ki so voluharju pri kopanju rova napoti, pregrizne, medtem ko jih krt le odrine. Krtove krtine so višje, zemlja fino grudičasta in brez rastlinskih ostankov. Rov krtine se nahaja na sredini kupa. Voluharjevi kupčki zemlje so manjši, debelo grudičasti s primesmi odgriznenih rastlinskih delov. Izhod voluharjevega rova, ki je vedno zaprt, ker voluhar ne prenese prepaha, leži ob strani kupčka. Voluhar, kakor smo že omenili, živi v glavnem pod zemljo. Na površino pride le po hrano in v času parjenja. Voluhar se pari od spomladi do jeseni. Samica kotri tri do šestkrat letno 2 do 8 mladičev, ki so prve dni po rojstvu slepi. Gnezda, ki so okrogla in izkopana nekoliko globlje kot rovi, so postlana s suho travo. V ugodnih pogojih se v enem letu iz voluharskega para lahko razvije številna družina, ki šteje tudi do 32 nadebudnih voluharjev. Po dveh tednih so mladi voluharji že samostojni. Sami se prehranjujejo in gradijo rove, ki pa so nekoliko krajši, merijo le 10-15 m v dolžino in se nahajajo tik pod površino zemlje. Spomladanska generacija voluharjev je v jeseni že sposobna za razplod. Povprečna življenjska doba voluharja je dve leti.

Upoštevaloč navedene podatke je popolnoma razumljivo, da lahko nepazljivemu sadjarju naradi voluhar tekem leta nepopisno škodo.

Znano je, da je za voluharja posebna poslastica jablana, cepljena na šibko vegetativno podlago, medtem ko za jablano na sejancu ni tako navdušen. Hrušk ne mara, vendar če že, lahko izbira, ima raje voluhar na sejancu kakor hruške cepljene na kutino. Drugih sadnih vrst se voluhar loti redkeje, čeprav jih popolnoma ne izključuje iz svojega jedilnika. Poleg sadnega drevja, se

voluhar loti tudi gozdnega drevja, prav tako pa z veseljem obžira v vrtu gomolje krompirja, pese, zelene, korenčka, čebule itd.

Voluhar se, kakor smo že omenili, loti najraje mladega sadnega drevja do 10. leta starosti. Največ škodo naredi tekem zime in spomladi, ko mu na polju zmanjka hrane in se zato zatoče pod sadno drevje, ki mu tekem zime pogrizne vse drobnejše korenine,

medtem ko debelejšje korenine in spodnji del debla ogoloda s svojimi štirimi pilastimi zobni prav do lesa. Tako mlado drevo spomladi, če sploh še odžene, slabo odžene, nastavi bogat cvetni nastavek. V zemlji pa je nestabilno - če ga poskusimo izrjaviti, nam pogosto ostane v rokah sadika brez korenin in z ogolodanim štrcljem. Tako drevo ni več uporabno in ga lahko samo še zavržemo.

Za starejše sadno drevje voluhar v glavnem ne predstavlja tako velike nevarnosti. Ker je drevo že dobro vraščeno v zemljo in ima bogat koreninski razplet, ga voluhar ne more v celoti uničiti, posebno še, če ga pravočasno odkrijemo in preženemo. Vendar se tudi na starejšem sadnem drevju lahko pokažejo znaki voluharjevega obiska v slabi rasti drevesa, drobnih listih, močnem cvetnem nastavku in drobnih slabo razvitih plodovih. Tako drevo nekaj let životari, če mu ne priskočimo na pomoč še o pravem času z močno rezjo, dognojevanjem in seveda s pregonom voluharja.

Počutje voluharja je najboljše v zatrtih in mulčenih nasadih. V nasadih, kjer se zemlja vedno obdeluje, ga obdelovalni stroji, ki mu rušijo rove in zganjajo hrup motijo. Tudi v zatrtih nasadih, kjer se redno mulči, medtem ko se pas pod drevjem tretira s herbicidi in je vsled tega površina pod drevesom nezaraščena, se voluhar ne počuti varnega. Na čistih, pokošanih in nezapelejenih površinah ga njegovi naravni sovražniki, kot so podlasica, hermelin, dihur, sove, kanje, postovke, ježi, mačke, psi itd. lahko izsledijo, ko dela rove oz. prihaja iz njih. Prav tako ga moti hrup kosilnice pri pogostem mulčenju.

Ko smo se sedaj podrobneje seznanili z voluharjem, njegovimi navadami in razvadami, nas še zanima kako se ga najlaže in najučinkoviteje uniči oz. prežene.

N načinov za preganjanje in zatiranje voluharja je mnogo, vendar na žalost nobeden od njih ni 100 %-en, a vsak od njih

zahteva določeno znanje, spretnost in prakso.

- Naravne sovražnike voluharja smo že omenili, vendar je njihova učinkovitost mnogo premajhna, da bi bistveno vplivali na število voluharjev pri njihovem normalnem razvojnem ciklusu.

- V plantažnih nasadih, ki so ograjeni in zatrti, je najbolj uspešno škropljenje zatrtih površin z endrinom 20. Škropimo ga v jeseni ali spomladi, ko dosežejo povprečne dnevne temperature 18°C. V tem obdobju voluhar zapuša rove, da si nabira hrano ali ureja gnezda. Voluhar, ki se giblje po škropljeni površini, si z endrinom umaže dlako in blazinice na nogah. Ker si z lizanjem čisti dlako in tačke, spravi enkrin v prebavila, kar povzroči smrt. Endrin spada med najhujše strupe in ima karence 60 dni, kar pomeni, da se na škropljeni površini 60 dni ne sme pasti živina. V prodaji na drobno ga ni, kupijo ga lahko le delovne organizacije na podlagi posebnega dovoljenja.

- V manjših neograjanih nasadih in vrtovih pa lahko preganjamo in lovimo voluharja le na osnovi njegovih rogov. Znano je, da voluhar ne prenese prepaha v svojem prebivališču. Če mu rov odkrijemo, ga pride v najkrajšem času zopet zakriti. To je znak za vrtičkarja, da ima v nasadu voluharja in da mora čimprej ukrepati. Preganjanje voluharja je uspešnejše, če je organizirano in ga istočasno preganjajo vsi sosedje, kajti drugače se voluhar samo seli od sosedja do sosedja. Najprej je treba poiskati vse voluharjeve rove, jih odpreti in odprta mesta vidno označiti s palico ali zastavico. Ob ponovnem pregledu rogov ugotovimo glede na število zaprtih rogov, v katerih rovih se voluhar še zadržuje in tem naseljenim rovom posvetimo potem vso svojo pozornost.

- V naseljene rove nastavljam paste različnih izvedb. Paste nikoli ne primemo z roko, ker je voluhar zelo previden in ima

izvrsten voh. Duh po človeku ga moti in odvrača od pasti.

- V rove nastavljam tudi zastrupljene vabe, ki jih naredimo doma tako, da korenček, krompir, peso, jabolka itd. namažemo s cink fosfidom v obliki praška ali paste. Vabe so primerne predvsem za zimski čas, ko voluharju primanjkuje hrane. Zastrupljene vabe damo v odprt rov, nato rov zapremo. Poleg doma pripravljenih vab, lahko kupimo v trgovini že pripravljene vabe, kot so sinkfosfid vabe, faciron vabe z ovsenimi kosmiči, ratox, quivotox vabe itd. Tudi vabe postavljamo v rove le z orokavičenimi rokami ali žlico, da nas voluhar ne zavoha.

- Naseljene rove lahko tudi zaplinimo. V ta namen uporabljamo polytanol zrnca, arex patrone ali fostoksin tablete, ki jih polagamo v odprte rove, nakar rove zapremo. Vložena sredstva se v zemlji uplinijo in voluharja zastrupijo, v kolikor se pravočasno ne umakne.

- Voluharja lahko preganjamo tudi z izpušnimi plini MOTORJA ali avtomobila, ki jih usmerimo v naseljene rove. Izpušni plini vsebujejo 9-10 % strupenega ogljikovega monoksida, ki se, ker je težji od zraka, širi po voluharjevih rovih. Rov plinomo povprečno 5-10 minut. Plin usmerimo v rov z gumijasto cevjo, ki jo pritrdimo na izpušno cev motorja oz. avtomobila. Ukrep je dokaj učinkovit.

- Pri sajenju manjšega števila dreves pride v poštev sajenje mladega drevja v gosto mrežo. Mrežo, po možnosti iz aluminija, ki v zemlji ne rjavi in zato dalj časa vzdrži, izoblikujemo v obliki košare z obodom in dnom tako, da rob mreže gleda vsaj 5-10 cm iz zemlje. Rob mreže lahko tudi pritismo ob deblu, da onemogočimo voluharju dostop do korenin.

Dobri strelci lahko uničujejo voluharja tudi s streljanjem z zračno puško. Ko pride voluhar zapirat rov, ki smo mu ga predhodno odprli, ga pričakamo in ustrelimo, vendar zahteva tovrstni lov mnogo spretnosti in prakse, ker je voluhar zelo previden in boječ, tako da ga že najmanjši šum ali premik splašata.

- Sajenje različnih rastlin, kot so česen, mleček in druge, ki naj bi voluharja odvračale od gojenih rastlin, v praksi ni bilo učinkovito.

Milena Jazbec, dipl.ing.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, brata in strica

KRŽAN JULITA

iz Serjuč št. 7 pri Moravčah

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pomagali v teh težkih trenutkih, sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali nam kako drugače stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Žalujoči:

žena Marija, brat, sestre in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

MILKE BANIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izreze sožalja in darovano cvetje, ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala stanovalcem Veljka Vlahoviča 1/E za darovani venec.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Za vedno smo se poslovili od naše drage mame, babice in prababice

MARIJE MASELJ

Janezove mame iz Sp. Lok pri Krašnji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izreze sožalja, za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo organizaciji ZKB NOV Krašnja ter tovarišu Oražmu za poslovitne besede.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

FRANČIŠKE PREMK

Gmajnarjeve mame iz Krtine

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo imeli radi, ji lajšali ure težke in dolgotrajne bolezni in jo v tako velikom številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi vaščanom iz Vrbe.

Žalujoči vsi njeni.

ZAHVALA

Tiho nas je zapustil v maju

FRANC MONETA

iz Blagovice

dolžni smo iskreno zahvalo vsem, ki ste ga imeli radi in ga spremili v njegov prerani grob.

Vsi njegovi

V SPOMIN

20. junija mineva leto dni bolečine, odkar te je kruta usoda življenja iztrgala iz naše sredine. Zapustil si nas v veliki bolečini dragi sin in brat

MILAN CERAR

Nisi se poslovil od nas, brez slovesa si odšel, zato nikoli ne bomo mogli verjeti, da te ni več. Tvoj glas, tvoje oči in nasmejan obraz še vedno živi v naših srcih, tvoj lik je živ med nami, a le tvoj tihi dom je nema priča, da te ni več, tebe sin, ki smo te vsi imeli radi.

Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Sp. Tustanj

Vsi tvoji

VZGOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA OBČINE DOMŽALE

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

1 POMOČNICA V KUHINJI – ČISTILKA za enoto dr. Igor Vir za določen čas, nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta

1 ČISTILKA – POMOČNICA V KUHINJI za enoto Mengoš za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoj: starost 18 let, tečaj higienskega minimuma.

Prošnje prinesite osebno na Upravo VVO Domžale Savska 3. Rok za prijave 15 dni po objavi.

OPREMOTEHNA

veletrgovina, p.o.

LJUBLJANA, Titova 36

Na podlagi določil 7., 9. in 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

KOMISIONARJA-VILIČARISTA

Pogoji:

- KV delavec – poklicna šola trgovske ali druge ustrezne smeri
- tečaj za voznika viličarja
- 1 leto delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela pošljite v 15 dneh od dneva objave oglasa v časopisu na naslov OPREMOTEHNA, Ljubljana, Titova 36. Kandidati bodo o izidu objave obveščeni 30 dni po poteku veljavnosti objave.

HELIOS kemična industrija Domžale, n.sol.o.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Delavski svet

RAZPISUJE

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4-letni mandat

DIREKTORJA ZUNANJETRGOVINSKEGA SEKTORJA

Pogoji:

- diplomirani ekonomist
- 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju samostojnega strokovnega dela pri zunanjetrgovinskem poslovanju
- aktivno znanje 2 tujih jezikov
- zunanjetrgovinska registracija
- poznavanje zunanjetrgovinskih predpisov
- poznavanje komercialnih karakteristik uvoznega in izvoznega programa

Od kandidatov zahtevamo še: sposobnost za organiziranje in vodenje, presojo in odločitve, komunikativnost ter ustrezne osebnostne vrline.

Kandidate, ki imajo ustrezna znanja vabimo, da pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: HELIOS kemična industrija Domžale, Ljubljanska 114, v 8 dneh po objavi.

Vse prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

KUŠAR VINKOTA

iz Zg. Jarš 27

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vsem drugim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala vsem, ki ste mu v boleznih pomagali.

Žalujoči:

žena Pavla in sin Vinko z družino

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata in strica

ANTONA ŠKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in njegovim bivšim sodelavcem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, pismeno ali ustno izrazili sožalje in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, ter mu darovali toliko lepega cvetja.

Vsi njegovi.

Mali oglasi

Kupim še dobro ohranjen čevljarški šivalni stroj. Berk Franc, Drtija 65, Moravče.

Zamenjam polovico dvodružinske hiše v Mengšu za manjše lastniško stanovanje v Ljubljani z doplačilom, ali prodam. Sluga Božena, 61262 Ivančna Gorica, blok 4.

Prodam 2-sobno stanovanje v bloku v Domžalah. Ponudba pod „Gotovina in kredit“.

Delovna organizacija Napredok išče sposobne ljudi, ki želijo delati v komercialni in imajo višjo ali vsaj srednjo izobrazbo. Vabimo vas, da se oglašite na razgovor v kadrovske službi DO, Ljubljanska 64.

OBVESTILO!

12. JULIJA OD 8.00 DO 20.00 bomo v prostorih KS TROJANE zamenjevali osebne izkaznice.

14. JULIJA OD 8.00 DO 20.00 pa v prostorih KRAJEVNEGA URADA BLAGOVICA. Zamenjava se vrši za krajane KS TROJAN in KS BLAGOVICA.

Vsak občan se mora oglasiti sam zaradi prstnega odtisa. S sabo pa prinesite dve najnoviji fotografiji in na vpogled izpisek iz rojstne ali poročne matične knjige (samo tisti, ki niste rojeni na območju naše občine).

Sekretariat za notranje zadeve občine Domžale

ETA – ŽIVILSKA INDUSTRIJA KAMNIK

POTREBUJE

za opravljanje svoje dejavnosti v obratu v Kamniku

VEČJE ŠTEVILO DELAVK

Z aslužek je soliden.

Vse zainteresirane vabimo, da se zglasijo v kadrovske službi delovne organizacije.

Na podlagi 45. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77 in 2/78) ter 268. člena statuta občine Domžale (Uradni vestnik občine Domžale št. 4/79, 7/80, 4/82 in 2/83) je izvršni svet Skupščine občine Domžale na 48. seji dne 28.6.1983 sprejel

ODREDBO

o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Domžale

1. člen

S to odredbo se določajo pristojbine za veterinarsko-sanitarne preglede iz 17., 21. in 1. in 2. odst. 30. in 31. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. l. SFRJ, št. 43/76) ter 25., 27., 29., 30. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 18/77 in 2/78).

2. člen

Za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede pošiljk živali, živalskih proizvodov, živalskih surovin, živalskih odpadkov ob nakladanju, razkladanju in prekladanju se plačujejo naslednje pristojbine:

- a) za kamionske, vagonke, letalske pošiljke kopitarjev, parkljarjev in žive perutnine do 10 ton 360,00
- za vsako nadaljno tono 36,00
- b) za kosovne pošiljke kopitarjev in odraslih goved od komada 50,00
- telet, prašičev in drobnice od kom 30,00
- za enodnevne piščance od začelih 50 kom 3,60
- za čebele za vsakih začelih 10 panjev 40,00
- c) za meso kopitarjev in parkljarjev od kg 0,15
- za mesne izdelke razen konzerv od kg 0,15
- za divjačino od kg 0,15
- za perutninsko meso od kg 0,15
- za drobovino od kg 0,15
- za ribe, rake, polže (tudi žive) od kg 0,15
- za mast in zaseko od kg 0,03
- za mleko od litra 0,03
- za mlečne izdelke od kg 0,15
- za jajca cela od komada 0,02
- za jajčne izdelke od komada 0,15

za ostale neimenovane živalske proizvode, surovine in odpadke kamor spadajo: volna, dlaka, perje, čreva, kosti, parklji, kopita, rogovi, kostna moka, mesna moka itd. 0,03

Poleg pristojbine mora tisti, ki je prevoz naročil, plačati tudi prevozne stroške.

3. člen

Za veterinarsko-sanitarne preglede klavnih živali na klavnici, se plačujejo pristojbine:

- Za veterinarsko-sanitarne preglede klavnih živali in mesa:
- za govedo in kopitarje 70,00 din
- za teleta 50,00 din
- za prašiče 50,00 din
- za odojke 33,00 din
- za drobnico 50,00 din

Obvezne trihinoskopske preglede mesa zaklanih prašičev opravlja pod veterinarskim nadzorom za to usposobljen delavec klavnice.

4. člen

Za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede v objektih predelave živil in surovin živalskega izvora se plačujejo naslednje pristojbine:

- za pregled mesnih izdelkov po kg 0,15 din
- za pregled kože po komadu: za odvzem vzorca 25,00 din

5. člen

Za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede živali, živalskih proizvodov in surovin ob zakolu na domu plača posestnik živali naslednje pristojbine:

- za teleta, prašiče, odojke, drobnico, perutnino ter živalske proizvode in surovine po zamudi časa 360,00 din/h
- za odvzem vzorca s trihinoskopskim pregledom 25,00 din/h

6. člen

Ob zakolu živali v sili, ki je opravljen izven klavnice se plača za obvezen veterinarsko-sanitarne pregled živali, živalskih proizvodov ter živalskih proizvodov po zamudi časa 360,00 din/h

V predpisanih primerih ko se žival odpremlja v klavnico z veterinarsko napotnico, se plača za izstavitve veterinarske napotnice 60,00 din

7. člen

Pristojbina za veterinarsko-sanitarne preglede jajc in jačnih izdelkov v proizvodnji jajc od proizvedenega jajca 0,07 din

8. člen

Pristojbine za veterinarsko-sanitarne preglede divjačine pred skladiščenjem in zmrzovanjem in za obvezni veterinarsko-sanitarne preglede mesa divjih prašičev in medvedov, vključujoč tudi tribinoskopijo, ne glede na to ali je meso namenjeno za javno potrošnjo, za porabo v lovski organizaciji, za lastno domačo porabo ali za krmenje živali se plačuje po zamudi časa 360,00 din/h

9. člen

Za izdajo dovoljenja za promet z mlekom in mlečnimi izdelki za javno potrošnjo oz. za podaljšanje veljavnosti dovoljenja, se določi pristojbina za vsako kravo molznico 125,00 din

Posestniku, ki ne oddaja mleko v zbiralnico ali mlekarno pač pa ga daje na drugi način v javno potrošnjo se zaračuna še odvzem mleka in stroški pregleda molznice na TBC.

10. člen

Stroški analize živil, surovin in odpadkov zaradi sistematske kontrole ter dokazovanje neoporočenosti živil, surovin in odpadkov, odvzemov in preiskav brisov, preiskav živalskih proizvodov na vsebnost reziduirov, pesticidov, težkih kovin, zdravil in drugih toksičnih snovi bremenijo organizacijo združenega dela pri kateri se opravlja kontrola.

11. člen

Če prijavljena pošiljka ni pravočasno pripravljena za pregled, veterinarski delavec, ki opravlja veterinarsko-sanitarne preglede pa pride ob določeni uri na dogovorjeno mesto, mora tisti, ki je pregled naročil plačati zamudnino za vsako začeto uro 360,00 din

12. člen

Če se pregled opravlja izven delovnega časa na nedeljo ali praznik ali v nočnem času od 20. do 6. ure se pristojbina oz. zamudnina poveča za 50 %.

13. člen

Pristojbine določene s to odredbo se plačujejo takoj po opravljenem pregledu, mesečno, lahko pa se obračunavajo na osnovi dogovorjenega letnega pavšala.

Višino letnega pavšala predlaga veterinarska organizacija, ki opravlja veterinarsko-sanitarne preglede potem, ko si je pridobila soglasje OZD, kjer se ti pregledi opravljajo.

Občinski upravni organ pristojen za finance poravnava obveznosti pooblaščenim veterinarski organizaciji do 10. v mesecu za pretekli mesec.

14. člen

Sredstva zbrana iz pristojbin, se odvajajo na zbirni račun št. 840-3182- Republiške takse za promet s parkljarji in kopitarji. 85 % zbranih pristojbin se odvede na poseben račun za zdravstveno varstvo živali proračuna občine. Iz tega računa se plačujejo obveznosti za veterinarsko-sanitarne preglede pooblaščenim veterinarski organizaciji ter preventivne akcije za zdravstveno varstvo živali.

15. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odredba, preneha veljati odredba o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede v občini (Ur. vestnik občine Domžale št. 5/81).

16. člen

Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale, uporablja pa se od 1. avgusta 1983.

Številka: 423-4/83

Datum: 28.6.1983

PREDSEDNIK

Izvršnega sveta SOB Domžale

Herman BREZNIK, l. r.

